

A

Pedagógiai Programja Helyi Tantervek – II.

Jazz-zene
Ütő tanszak/Jazz-dob

Tartalomjegyzék

JAZZ–DOB	4
<i>A jazz–dob tanítás feladatai</i>	4
Ismertesse meg a tanulóval	4
Fejlessze a tanuló	4
Alakítsa ki a tanulóban	4
Ösztönözze a tanulót	4
Adjon teret a tanuló	4
Irányítsa a tanulót.....	4
Alapfokú évfolyamok „A” tagozat	5
1. évfolyam „A” tagozat.....	5
Fejlesztési feladatok.....	5
Improvizációs készség fejlesztése	5
Ajánlott tananyag.....	5
Követelmények	5
Az év végi vizsga ajánlott anyaga	5
2. évfolyam „A” tagozat.....	5
Fejlesztési feladatok.....	5
Improvizációs készség fejlesztése	6
Ajánlott tananyag.....	6
Követelmények	6
Év végi vizsga ajánlott anyaga	6
3. évfolyam „A” tagozat.....	6
Fejlesztési feladatok.....	6
Ajánlott tananyag.....	6
Követelmények	7
Év végi vizsga ajánlott anyaga	7
4. évfolyam „A” tagozat.....	7
Fejlesztési feladatok.....	7
Ajánlott tananyag.....	7
Követelmények	7
Év végi vizsga ajánlott anyaga	7
5. évfolyam „A” tagozat.....	8
Fejlesztési feladatok.....	8
Ajánlott tananyag.....	8
Követelmények	8
Év végi vizsga ajánlott anyaga	8
6. évfolyam „A” tagozat.....	8
Fejlesztési feladatok.....	8
Ajánlott tananyag.....	9
Követelmények	9
Év végi vizsga ajánlott anyaga	9
Alapfokú évfolyamok „B” tagozat.....	9
3. évfolyam „B” tagozat.....	9
Fejlesztési feladatok.....	9
Ajánlott tananyag.....	9
Követelmény	9
Év végi vizsga ajánlott anyaga	9
4. évfolyam „B” tagozat.....	10
Fejlesztési feladatok.....	10
Ajánlott tananyag.....	10
Követelmények	10
5. évfolyam „B” tagozat.....	10
Fejlesztési feladatok.....	10

Ajánlott tananyag.....	11
Követelmény	11
Év végi vizsga ajánlott anyaga	11
6. évfolyam „B” tagozat.....	11
Fejlesztési feladatok.....	11
Ajánlott tananyag.....	11
Követelmények	11
Év végi vizsga ajánlott anyaga	11
Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után	12
„A” tagozaton	12
A tanuló.....	12
„B” tagozaton	12
A művészeti alapvizsga követelményei	12
A vizsga részei	12
A vizsga tartalma.....	12
A vizsga értékelése	13
A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök.....	13

JAZZ–DOB

A tantárgy oktatásának célja, hogy a jazz, mint önálló zenei nyelv eszközeinek, szabályainak megismerésével, hangszerkezelési és technikai eszközeivel, a tanult zenei ismeretek során előforduló különböző játékmódok, mozgásformák megismerésével, improvizációs készségfejlesztéssel a dob természetes kezelését, gyakorlatban való alkalmazását elérje.

A jazz–dob tanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulóval

- a jazz és a modern kortárs improvizatív zene főbb irányzatait;
- az irányzatok technikai, zeneelméleti alapelemeit;
- a különböző technikák jellegzetes játékmódját és variációs lehetőségeit;
- a mozgáselemek végrehajtásának meghatározott szabályait;
- a harmonikus, esztétikus kivitelezés módjait.

Fejlessze a tanuló

- technikai adottságait;
- hallását;
- zenei memóriáját;
- muzikalitását, kreativitását, ritmusérzékét;
- előadói készségét, személyiségét, kapcsolatteremtő képességét.

Alakítsa ki a tanulóban

- a jazz és a modern kortárs improvizatív zene iránti nyitottságot;
- a dinamikai és érzelmi váltások felismerésének fontosságát;
- a munkában való részvételhez szükséges megfelelő magatartásformát;
- a rendszeres munka igényét;
- az önálló gondolkodás igényét;
- az improvizáció és kompozíció tudatos használatát.

Ösztönözze a tanulót

- az igényes munkára;
- a jazz és a kortárs zenei koncertek látogatására;
- az érzelmi nyitottságra, toleranciára.

Adjon teret a tanuló

- fantáziájának kibontakozására;
- a kreativitás megnyilvánulására;
- az improvizációs készség kibontására.

Irányítsa a tanulót

- szakirányú továbbtanulásra;
- a továbbképző folytatására;
- a zenei életbe való bekapcsolódásra.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek fejlesztése

- Verőfogás, kéztartás, testtartás
- Ütéstechnika: csuklómozgás (teljes ütés, leütés, felütés, kicsi ütés)
- Csuklómozgással dinamikai és hangsúlyozási gyakorlatok
- Alap kisdob gyakorlatok (egész, fél, negyed, nyolcad, triola és tizenhatod)
- Alap kézrend gyakorlatok: váltott, dupla, single paradiddle
- A jazz tányérjáték mozgása és ritmizálása
- Alap jazz–kíséret: ride– pergő, ride– lábdob függetlenítése (negyedhangokkal)
- Lábtechnika: fektetett és emelt sarok
- Tamokon való mozgások (egyenes és körirányú)

Improvizációs készség fejlesztése

- A kisdobgyakorlatokban található motívumokkal való improvizáció, kettő és négyütemes válaszolgtatás
- Memória fejlesztés (kétütemes motívum visszadobolása)
- Jazz–kíséret improvizációja (negyedhangokkal) zenei alapra
- Improvizáció tamokon

Ajánlott tananyag

Dave Vose: The Reading Drummer (vagy hasonló kisdob kotta)

Ted Reed: Syncopation

Gary Chaffee: Rhythm & Meter Patterns

Uő.: Sticking Patterns

Nesztor Iván: Ritmusjáték és jazzdobolás

Követelmények

Biztos, jó megütés, szép hangzás a dobokon.

Széles dinamikai játék.

Hallható különbség a hangsúlyos és hangsúlytalan hangok játékánál.

Szvingesen lüktető tányérjáték.

Egységes dinamikájú és összerendezett ritmizálású jazz–kíséret.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kisdob gyakorlat
- Hangsúlyozási gyakorlat
- Jazz–kíséret gyakorlat

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek fejlesztése

- Ütéstechnika: ujjmozgás (francia és német fogás)
- Kisdobgyakorlatok: 3/8, 6/8, 9/8, 12/8–os metrumok
- Tremoló és előke gyakorlatok
- Gyakorlatok Ted Reed Syncopation kottája alapján
- Nyolcadosan és trioláson az alapidallam
- Pergőn hangsúlyozva
- Tamokon a hangsúlyok szétszétva
- Kisdob– nagydob szétszétásban
- Jazz–kíséretben a dallam először pergőn, majd nagydobon
- Rock–kíséretben a lábdob játssza a dallamot (egy és kétütemenként).

Improvizációs készség fejlesztése

- A szinkópa motívumokkal két- és négyütemes válaszolgatás.
- Két- és négyütem visszajátszása (memóriafejlesztés).
- Dobokon a szinkópa ritmusokkal improvizálni.
- Jazz-kíséret improvizáció zenei alapra.
- Rock-kíséret improvizáció zenei alapra.

Ajánlott tananyag

Dave Vose: The Reading Drummer (vagy hasonló kisdob kotta)
Ted Reed: Syncopation
Steve Davis: The Ultimate Play Along For Jazz Drummers
Gary Chaffee: Technique Patterns
Nesztor Iván: Ritmusjáték És Jazzdobolás

Követelmények

Az ujjmozgás automatizálódjon
Magabiztos kottaolvasás elsajátítása
A kíséret egységes dinamikával szólaljon meg, és ritmikailag összerendezett legyen.
A söprűzésnél a két kéz játéka összerendezett legyen.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kisdob gyakorlat
- Szinkópák hangsúlyozva tamokon
- Nyolc ütemes jazz-kíséret
- 2–3 egy ütemes rock kíséret

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok*Zenei ismeretek fejlesztése*

- Ütéstechnika: Moeller-technika négyes, hármas és kettes ütésekkel
- Kisdob gyakorlatok: sextola és harmincketted
- Rudiments gyakorlatok
- Szinkópa gyakorlatok roll technikával.
- Jazz-kíséret: kisdob–nagydob szinkópa–szétosztásban
- Rock-kíséret: tizenhatodos lábdob osztással
- Latin-kíséret: bossa nova
- Söprűzési alapok (körirányú és egyenes vonalú)

Improvizációs készség fejlesztése

- Rudiments gyakorlatokkal improvizálni
- Szinkópás jazz-kíséretet improvizálni zenei alapra
- Tizenhatodos rock-kíséret zenei alapra
- Bossa nova kíséret zenei alapra

Ajánlott tananyag

Dave Vose: The Reading Drummer (vagy hasonló kisdob kotta)
Ted Reed: Syncopation
Joe Morello: Master Studies
Alan Dawson: The Drummer's Complete Vocabulary
Steve Davis: The Ultimate Play Along For Jazz Drummers
Fred Dinkins: It's About Time
Nesztor Iván: Ritmusjáték És Jazzdobolás

Követelmények

A Moeller–technika harmonikus mozgássá alakuljon.
A rudimenteket elnevezésük szerint kell tudni játszani.
A jazz–kíséret egységes dinamikájú és összerendezett ritmizálású legyen.
A rock kíséreteket többféle cinkisérettel kell tudni játszani.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kisdob gyakorlat
- Jazz–kíséret zenei alapra
- Rock kíséret zenei alapra
- Bossa nova kíséret zenei alapra

4. évfolyam „A” tagozat**Fejlesztési feladatok***Zenei ismeretek fejlesztése*

- Ütéstechnika: a csukló az ujjak és a Moeller–mozgások összeharmonizálása
- Kisdob gyakorlat: rudimental ritual
- Jazz–kíséret a szinkópa ritmusokat a lábcin játssza
- Jazz–kíséret szünetes triolák kisdobon, majd nagydobon
- Rock–kíséret tempó tartási gyakorlatok
- Sorvégi díszítések
- Latin kíséret: szamba alapok
- Szólózás: két– és négyütemes gyakorlatok
- Söprűzés: jobb kéz szinkópa dallam, bal kéz kör illetve egyenes vonalú mozgás

Impovizációs készségfejlesztés

- Jazz–kíséret lábcinnel szinkópa ritmizációt improvizálni
- Jazz–kíséret szünetes triolákkal improvizálni
- Rock–kíséret tempó–tartás zenei alapra
- Rock–kíséret díszítési gyakorlat zenére
- Szambát zenei alapra játszani

Ajánlott tananyag

Joe Morello: Master Studies
Alan Dawson: The Drummer's Complete Vocabulary
Nesztor Iván: Ritmusjáték és Jazzdobolás

Követelmények

A rudimental rituale–t egy tempóban megállás nélkül kell játszani
A lábcin függetlenítés dinamikailag és ritmikailag összerendezett legyen

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy oldal a rudimental rituale–ból
- Egy jazz–kíséret zenei alapra
- Egy rock–kíséret zenei alapra
- Szamba–játék zenei alapra

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek fejlesztése

- Push pull technika
- Rudiments szólók
- Jazz-kíséret: a szünet és teljes triolák kisdob– nagydob osztásban
- Jazz-kíséret: transzkripciók játéka
- Rock kíséret: a lineáris játékmód
- Latin kíséret: 6/8 afro–cuban, songo, rumba

Improvizációs készség fejlesztése

- 4, 8 és 12 ütemes szólózás zenei alapra
- Rudiments szólók motívumaival való improvizáció kisdob majd nagydob felszereléseken
- Jazz-kíséret triolás improvizáció zenei alapra
- Rock-kíséret lineáris kíséret motívumok zenei alapra
- Latin-kísérek zenei alapra

Ajánlott tananyag

Charley Wilcoxon: Modern Rudimental Swing Solos
Gary Chaffee: Time Functioning Patterns
Steve Daves: Masters of Time
Kim Plainfield: Advanced Concepts
Steve Houghton: Essential Styles 1–2
Nesztor Iván: Ritmusjáték és Jazzdobolás

Követelmények

Kíséret és szóló transzkripciók készítése szabadon választott zenékről

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy rudiments szóló
- Egy transzkripció játéka zenei alapra
- 2–3 egy vagy kétütemes lineáris kíséret
- Egy választott latin kíséret

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek fejlesztése

- Rudiments szólók
- Jazz-kíséret: transzkripciók játéka
- 3/4– es kíséret és szólózás
- Up tempo gyakorlatok ütővel és seprűvel
- Latin-kíséret: Mozambique, Guaguanco, Mambo
- Szólózás: 4, 8, 12 és 16 ütemes transzkripciók játéka

Improvizáció és készségfejlesztés

- Rudiments szóló motívumaival való improvizáció kisdobon, majd dob felszerelésen
- Transzkripciók játéka zenei alapra
- Up tempo kíséret zenei alapra
- Latin kísérek zenei alapra
- 4, 8, 12 és 16 ütemes improvizáció zenei alapra

Ajánlott tananyag

Charley Wilcoxon: Modern Rudimental Swing Solos
Steve Davis: Masters of Time
Steve Houghton: Essential Styles 1–2
Steve Davis: The Ultimate Play Along For Jazz Drummers
Colin Bailey: Drum Solos
Nesztor Iván: Ritmusjáték és Jazzdobolás

Követelmények

Kísérek és szóló transzkripciók készítése szabadon választott zenékről

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy rudiments szóló
- Egy transzkripció zenei alapra
- Egy latin kíséret zenei alapra
- 4, 8, 12 és 16 ütemes szóló kottából majd improvizálva zenei alapra

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat**3. évfolyam „B” tagozat****Fejlesztési feladatok***Zenei ismeretek fejlesztése*

- Ütéstechnika: Moeller–technika négyes, hármas és kettes ütésekkel
- Kisdob gyakorlatok: sextola és harmincketted
- Rudiments gyakorlatok
- Szinkópa gyakorlatok roll technikával.
- Jazz–kíséret: kisdob–nagydob szinkópa–szétosztásban
- Rock–kíséret: tizenhatodos lábdob osztással
- Latin–kíséret: bossa nova
- Söprűzési alapok (körirányú és egyenes vonalú)
Nyolcadok 3, 5 és 7-es elosztása
- váltott kézzel hangsúlyozva;
- kézrendekkel hangsúlyozva;
- kisdob– nagydob elosztása;
- teljes dobfelszerelésen elosztva.

Improvizációs készség fejlesztése

- 3, 5 és 7-es osztásokkal teljes dobfelszerelésen
- improvizálni zenei alapra
- osztásokat variálva improvizálni zenei alapra

Ajánlott tananyag

Gary Chaffee: Sticking Patterns

Követelmény

4, 8, 12 és 16 ütemes nyolcados szólók komponálása
Különböző ütéstechnikák

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kisdob gyakorlat
- Jazz–kíséret zenei alapra
- Rock kíséret zenei alapra
- Bossa nova kíséret zenei alapra
- 5, 12 vagy 16 ütemes nyolcados improvizáció az osztásokkal

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek fejlesztése

- Ütéstechnika: a csukló az ujjak és a Moeller–mozgások összeharmonizálása
- Kisdob gyakorlat: rudimental ritual
- Jazz–kíséret a szinkópa ritmusokat a lábcin játssza
- Jazz–kíséret szünetes triolák kisdobon, majd nagydobon
- Rock–kíséret tempó tartási gyakorlatok
- Sorvégi díszítések
- Latin kíséret: szamba alapok
- Szólózás: két– és négyütemes gyakorlatok
- Söprűzés: jobb kéz szinkópa dallam, bal kéz kör illetve egyenes vonalú mozgás
 - A triolák 4, 5 és 7–es elosztása
- váltott kézzel hangsúlyozva;
- kézrendekkel hangsúlyozva;
- kisdob– nagydob elosztásba;
- teljes dobfelszerelésen elosztva.

Improvizációs készség fejlesztése

- A 4, 5 és 7–es osztásokkal teljes dobfelszerelésen
- improvizálni zenei alapra
 - az osztásokat variálva improvizálni zenei alapra

Ajánlott tananyag

Gary Chaffee: Sticking Patterns

Követelmények

4, 8, 12 és 16 ütemes szólók komponálása
Különbféle kísérek (jazz, latin, szamba, rock)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy oldal a rudimental rituale–ból
- Egy jazz–kíséret zenei alapra
- Egy rock–kíséret zenei alapra
- Szamba–játék zenei alapra
- 5, 12 vagy 16 ütemes triolás improvizáció az osztásokkal

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Push pull technika
- Rudiments szólók
- Jazz–kíséret: a szünet és teljes triolák kisdob– nagydob osztásban
- Jazz–kíséret: transzkripciók játéka
- Rock kíséret: a lineáris játékmód
- Latin kíséret: 6/8 afro–cuban, songo, rumba

Zenei ismeretek fejlesztése

- A tizenhatodok 3, 5 és 7–es elosztása
- váltott kézzel hangsúlyozva;
 - kézrendekkel hangsúlyozva;
 - kisdob–nagydob elosztása;
 - teljes dobfelszerelésen elosztva.

Improvizációs készség fejlesztése

A 3, 5 és 7-es osztásokkal teljes dobfelszerelésen

- improvizálni zenei alagra;
- az osztásokat variálva improvizálni zenei alagra.

Ajánlott tananyag

Gary Chaffee: Sticking Patterns

Követelmény

4, 8, 12 és 16 ütemes tizenhatodos szólók komponálása.

Teljes dobfelszerelésen elosztott játék, rudiments szólók

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy rudiments szóló
- Egy transzkripció játéka zenei alagra
- 2–3 egy vagy kétütemes lineáris kíséret
- Egy választott latin kíséret
- 5, 12 vagy 16 ütemes tizenhatodos improvizáció az osztásokkal

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok*Zenei ismeretek fejlesztése*

- Rudiments szólók
- A rudimental ritmál-t memorizálva játszani
- Arrange gyakorlatok: kísérettel és szólózással
- Jazz-kíséret: transzkripciók játéka
- 3/4-es kíséret és szólózás
- Jazz-kíséret 5/4-ben
- Up tempo gyakorlatok ütővel és seprővel
- Latin-kíséret: Mozambique, Guaguanco, Mambo
- Szólózás 5/4-ben
- Szólózás: 4, 8, 12 és 16 ütemes transzkripciók játéka
- Szabad szóló-szerkesztés

Improvizáció és készségfejlesztés

Arrange gyakorlatok zenei alagra: kísérettel és szólózással

- 5/4-es kíséret zenei alagra
- 5/4-es szólózás zenei alagra

Ajánlott tananyag

Steve Houghton: Essential Styles 1–2

Steve Houghton: The Drumset Soloist

Követelmények

4, 8, 12 és 16 ütemes arrange-gyakorlatok komponálása és játéka

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- kisdobon egy-két oldal a rudimental rituale-ből fejből játszva, majd utána hasonló motívumokkal improvizálni
- jazz-kíséret zenei alagra kottából és erre improvizálni
- latin kíséret zenei alagra kottából és erre improvizálni
- egy szabad dobszóló

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozaton

A tanuló

- ismerje a különböző stílusok legfőbb jellemzőit;
- ismerje a gyakoribb blues-sémákat, a jazzben használt zenei formákat, szerkezeteket;
- ismerje a különböző kíséresi módokat;
- ismerje a különböző arrange dobolás jellegzetességeit;
- ismerje a tananyag fontosabb improvizációs, stílus- és ritmikai gyakorlatait;
- rendelkezzen megfelelő repertoárral 5–10 különböző karakterű jazz standard játéka kotta nélkül, különböző kíséresi formákkal, egyszerű improvizáció;
- ismerjen néhány dúr és moll blues;
- képes legyen 2–3 leírt kíséretet és szólót az eredeti hangfelvétellel uniszónó eljátszani;

„B” tagozaton

Az „A” tagozat követelményein felül a tanult ismeretek magasabb szintű alkalmazása (technika és előadásmód), és a végzett anyag mennyiségének növelése (repertoár) az elvárás. Adott esetben a tanuló legyen alkalmas szakirányú tanulmányok folytatására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Jazz-dob főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Kisdobon egy rudiments gyakorlat (Pl. C. Wilcox: Rudimental Swing Solos)
- Egy-egy szving és latin (samba, bossa nova) kíséret zenei alapra (Pl. Steve Houghton: Essential Styles, John Riley: The Art of bop drumming).
- 4, 8, 12 és 16 ütemes szólók kottából majd improvizálva zenei alapra (Pl. S. Houghton: The Drumset Soloist, Terry O'Mahoney: Motivic Drumset Soloing).

„B” tagozat

- Kisdobon 1–2 oldal a Rudimental Ritual-ból (folyamatosan játszva) majd az adott motívumokkal improvizálni. (Alan Dawson: The Drummer's complete Vocabulary)
- Szving és latin stílusban leírt majd szabad kíséret zenei alapra (Pl. S. Davis: Masters of Time).
- Különböző stílusú leírt és szabad szólók zenei alapra (Pl. Colin Bailey: Drum Solos, S. Houghton: The Drumset Soloist).
- Egy szabad dobszóló (különböző stílusok, tempók, és metrum modulációk).

A vizsga értékelése

- Megfelelés az előírt követelményeknek
- Technikai felkészültség
- Hangszerhasználat
- Helyes ritmus és tempó
- Előadásmód
- A zenei stílus és az előírások megvalósítása
- Zenei memória
- Alkalmazkodóképesség
- Állóképesség

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Legalább egy dob felszerelés (pergő, lábdob, oldal tam, két felső tam, lábcin, kísérő tányérok)
Rendszeresen hangolt zongora vagy elektromos zongora
Legalább egy darab állítható kottaállvány
Hangolókulcs
Metronóm
Hangrögzítésre és CD lejátszásra alkalmas audió eszköz.